

REGULAMENTUL DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2021/1848 AL COMISIEI
din 21 octombrie 2021
privind desemnarea unui indice de referință de înlocuire pentru rata medie a dobânzii *overnight* în euro
(Text cu relevanță pentru SEE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) 2016/1011 ⁽¹⁾ al Parlamentului European și al Consiliului, în special articolul 23b alineatul (8),

întrucât:

- (1) Rata medie a dobânzii *overnight* în euro (EONIA – *Euro Overnight Index Average*) este un indice de referință critic care reprezintă ratele dobânzii la tranzacțiile de creditare *overnight* negarantate exprimate în euro. EONIA este utilizată în contextul swapurilor pe rata dobânzii *overnight*, precum și al unei game largi de alte produse. Acest indice este esențial pentru decontarea în numerar și este extrem de relevant în alte scopuri, cum ar fi diferitele proceduri de evaluare aplicate în cadrul proceselor de gestionare a garanțiilor reale și a riscurilor sau al contabilității.
- (2) Metodologia inițială de calcul al EONIA se baza pe informațiile furnizate de grupul de bănci contribuitoare. În februarie 2018, Institutul European pentru Piețele Monetare (EMMI), în calitate de administrator al EONIA, a anunțat că nu se putea asigura conformitatea EONIA cu Regulamentul (UE) 2016/1011 până la momentul în care aceste obligații urmau să se aplice. Prin urmare, EMMI și sectorul financiar au început demersurile de lichidare ordonată a EONIA. La 13 septembrie 2018, Grupul de lucru privind ratele dobânzii fără risc la operațiunile în euro a recomandat rata dobânzii pe termen scurt la operațiunile în euro (€STR – *euro short-term rate*), care reprezintă rata dobânzii fără risc la operațiunile exprimate în euro, ca indice de referință de înlocuire pentru EONIA. La 14 martie 2019, grupul de lucru a publicat, de asemenea, recomandări privind tranziția de la EONIA la €STR, care au inclus o etapă în care metodologia de calcul al EONIA urma să fie modificată și să se bazeze pe €STR, precum și metoda de determinare a ajustării de marjă dintre €STR și EONIA.
- (3) Urmând aceste recomandări, Banca Centrală Europeană (BCE) a calculat, la 31 mai 2019, o marjă unică între EONIA și €STR, stabilită la 8,5 puncte de bază. În aceeași zi, EMMI a anunțat încetarea EONIA începând cu 3 ianuarie 2022. În perioada de tranziție, EMMI a publicat o metodologie reformată pentru EONIA, conform căreia EONIA este egală cu €STR, astfel cum a fost publicată de BCE, plus ajustarea de marjă unică de 8,5 puncte de bază. Această metodologie reformată se aplică în cazul EONIA de la 2 octombrie 2019 până la încetarea indicelui la 3 ianuarie 2022. La 11 decembrie 2019, EMMI a primit autorizația din partea Autorității pentru Servicii și Piețe Financiare din Belgia (FSMA) pentru furnizarea și administrarea EONIA în temeiul articolului 34 din Regulamentul (UE) 2016/1011, permițându-se astfel utilizarea EONIA până la încetarea acesteia la 3 ianuarie 2022.
- (4) În ciuda faptului că încetarea indicelui EONIA începând cu 3 ianuarie 2022 a fost anunțată din timp și că s-a recomandat rapid sectorului să înlocuiască orice raportare la EONIA cu o raportare la €STR, în special pentru contractele care ajung la scadență după această dată, un volum mare de contracte și de instrumente financiare care se raportează la EONIA sunt încă în vigoare în mai multe state membre. Prin urmare, EONIA continuă să joace un rol crucial pentru piețele financiare din Uniunea Europeană. În plus, din cauza procesului necesar pentru a se ajunge la un consens la nivel de experți și la nivelul întregului sector cu privire la modalitatea adecvată de a asigura tranziția, astfel de contracte și instrumente financiare nu conțin, în general, dispoziții alternative adecvate care să acopere încetarea definitivă a EONIA. Prin urmare, este probabil ca încetarea EONIA să aibă un impact perturbator semnificativ asupra acestor contracte și instrumente financiare.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) 2016/1011 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind indicii utilizați ca indici de referință în cadrul instrumentelor financiare și al contractelor financiare sau pentru a măsura performanțele fondurilor de investiții și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2014/17/UE și a Regulamentului (UE) nr. 596/2014 (JO L 171, 29.6.2016, p. 1).

- (5) EONIA a fost desemnată drept indice de referință critic în temeiul Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2019/482 al Comisiei ^(*). Regulamentul (UE) 2021/168 al Parlamentului European și al Consiliului ^(*), care a introdus în Regulamentul (UE) 2016/1011 articolul 23b, a conferit Comisiei Europene competența de a desemna unul sau mai mulți indici de referință de înlocuire pentru un indice de referință critic în cazul în care sunt îndeplinite toate condițiile prevăzute la articolul 23b din Regulamentul (UE) 2016/1011. Declarația EMMI din 31 mai 2019 prin care se anunța încetarea EONIA, precum și faptul că, la momentul emiterii declarației, nu exista niciun administrator succesor care să furnizeze în continuare respectivul indice de referință îndeplinesc condiția prevăzută la articolul 23b alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) 2016/1011.
- (6) Mai mult decât atât, din datele raportate de membrii Grupului de lucru privind ratele dobânzii fără risc la operațiunile în euro reiese că, la 9 iulie 2021, se aplicau încă în întreaga Uniune câteva mii de contracte cu instrumente financiare derivate cu expuneri directe la EONIA, precum și de acorduri de garanție cu raportare la EONIA ca rată a dobânzii care acoperă garanțiile reale. Aceste două raportări la indicii de referință reprezintă deja o valoare noțională totală de câteva mii de miliarde de euro. Tot membrii acestui grup au indicat și faptul că eforturile lor de renegociere contractuală au avut sorți de izbândă, în medie, în mai puțin de jumătate din contractele care conțin raportări la EONIA. Date fiind aceste rate de reușită, renegocierea individuală a tuturor raportărilor la EONIA rămase va reprezenta o provocare majoră pentru părțile contractante din Uniune, în special pentru entitățile supravegheate. Dacă nu se asigură tranziția acestor contracte la un indice de referință de înlocuire desemnat, există un risc grav de imposibilitate a executării contractelor. Deși se așteaptă ca membrii sectorului să depună în continuare eforturi active pentru a asigura tranziția tuturor contractelor și instrumentelor financiare care încă se raportează la EONIA la raportarea la €STR până la momentul încetării EONIA, o înlocuire a raportărilor la EONIA ar trebui, prin urmare, să atenueze materializarea unui astfel de risc, care ar putea afecta în special clienții implicați în swapuri pe rata dobânzii *overnight* pentru acoperirea riscului de rată a dobânzii.
- (7) Consultările grupului de lucru la nivel de experți au avut drept rezultat o evaluare preliminară a rolului important jucat de EONIA pe piețele financiare din Uniune. Din aceste consultări ale grupului de lucru la nivel de experți a reieșit că lipsa unei abordări armonizate ar crea insecuritate juridică, ceea ce ar provoca litigii și perturbări. La 15 iulie 2021, Grupul de lucru privind ratele dobânzii fără risc la operațiunile în euro a adresat, de asemenea, o scrisoare oficială prin care solicita Comisiei să desemneze rapid un indice de înlocuire statutar pentru EONIA. Prin urmare, este oportună desemnarea de către Comisie a unui indice de înlocuire statutar al EONIA care să fie utilizat în orice contract și în orice instrument financiar, astfel cum este definit în Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului ^(*), care nu conține dispoziții alternative sau dispoziții alternative adecvate.
- (8) Din consultările Grupului de lucru privind ratele dobânzii fără risc la operațiunile în euro a reieșit, de asemenea, că înlocuirea raportărilor la EONIA în contracte prin intermediul renegocierii contractuale a fost adesea îngreunată de volumul contractelor care nu ajung la scadență înainte de 3 ianuarie 2022 – data de încetare a EONIA – și de dificultatea obținerii consimțământului tuturor părților pentru fiecare contract în parte. Acest lucru explică volumul contractelor care încă se raportează la EONIA. Având în vedere această situație și datele raportate de membrii Grupului de lucru privind ratele dobânzii fără risc la operațiunile în euro, ar trebui să se asigure că orice contract sau instrument financiar care se raportează încă la EONIA la data încetării acestui indice intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament de punere în aplicare și în domeniul de aplicare al măsurii de înlocuire statutară.
- (9) Odată cu anunțarea, la 31 mai 2019, a încetării publicării EONIA începând cu 3 ianuarie 2022, EMMI a anunțat modificarea metodologiei EONIA pentru a asigura respectarea continuă a Regulamentului (UE) 2016/1011 și o tranziție lină până la încetarea definitivă a EONIA. Aceste modificări se aplică metodologiei EONIA începând cu 2 octombrie 2019 și leagă în mod direct calculul EONIA de evoluția €STR, stabilind că EONIA este egală cu €STR plus o ajustare de marjă fixă bazată pe marja calculată de BCE. Adăugarea unei ajustări de marjă fixe limitează impactul economic al desemnării €STR ca indice de înlocuire statutar al EONIA în toate contractele care ajung la scadență după 3 ianuarie 2022 – data de încetare a EONIA.

^(*) Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/482 al Comisiei din 22 martie 2019 de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/1368 de stabilire a listei de indici de referință critici utilizați de piețele financiare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1011 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 82, 25.3.2019, p. 26).

^(*) Regulamentul (UE) 2021/168 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 februarie 2021 de modificare a Regulamentului (UE) 2016/1011 în ceea ce privește exceptarea anumitor indici de referință pentru cursul de schimb valutar la vedere din țări terțe și desemnarea unor indici care înlocuiesc anumiți indici de referință care încetează și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 49, 12.2.2021, p. 6).

^(*) Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2002/92/CE și a Directivei 2011/61/UE (JO L 173, 12.6.2014, p. 349).

- (10) În scrisoarea oficială din 15 iulie 2021, Grupul de lucru privind ratele dobânzii fără risc la operațiunile în euro a solicitat în mod expres ca indicele de înlocuire statutar al EONIA să se bazeze pe €STR, plus ajustarea de marjă fixă existentă dintre EONIA și €STR, ceea ce evită transferul de valoare în perioada de tranziție. Este oportun ca indicele de înlocuire statutar al EONIA să reflecte recomandările Grupului de lucru privind ratele dobânzii fără risc în cauză și, prin urmare, să se bazeze pe €STR plus ajustarea de marjă fixă calculată de BCE.
- (11) Un indice de înlocuire al EONIA înlocuiește, prin lege, toate raportările la indicele de referință respectiv în orice contract și în orice instrument financiar, astfel cum este definit în Directiva 2014/65/UE, care nu conțin dispoziții alternative sau dispoziții alternative adecvate, în temeiul articolului 23b alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2016/1011. Prin urmare, această înlocuire nu afectează contractele care au fost renegociate cu succes pentru a permite încetarea EONIA, astfel cum se prevede la articolul 23b alineatul (11) din Regulamentul (UE) 2016/1011.
- (12) Având în vedere că EONIA va înceta să fie publicată la 3 ianuarie 2022, rata de înlocuire desemnată ar trebui să înlocuiască raportările la EONIA începând cu această dată.
- (13) FSMA, în calitate de autoritate de supraveghere a administratorului EONIA, și BCE, în calitate de bancă centrală responsabilă cu zona monetară a EONIA, și-au prezentat opiniile cu privire la prezentul regulament.
- (14) Măsurile prevăzute în prezentul regulament sunt conforme cu avizul Comitetului european pentru valori mobiliare,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Înlocuirea EONIA

- (1) Rata dobânzii pe termen scurt la operațiunile în euro (€STR), astfel cum a fost publicată de Banca Centrală Europeană, este desemnată ca rată de înlocuire a ratei medii a dobânzii *overnight* în euro (EONIA) în raportările la EONIA din orice contract și orice instrument financiar, astfel cum este definit în Directiva 2014/65/UE.
- (2) Ajustarea de marjă fixă care se adaugă la rata de înlocuire desemnată în temeiul alineatului (1) este egală cu 8,5 puncte de bază.
- (3) Rata de înlocuire pentru EONIA se stabilește în conformitate cu următorul tabel:

Indicele de referință înlocuit	Rata de înlocuire	Valoarea ajustării de marjă (%)
EONIA ISIN EU0009659945	Rata dobânzii pe termen scurt la operațiunile în euro (€STR) ISIN EU000A2X2A25	0,085

Articolul 2

Intrare în vigoare și aplicare

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament se aplică de la 3 ianuarie 2022.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 21 octombrie 2021.

Pentru Comisie
Președintele
Ursula VON DER LEYEN
